

Maak kennis met je patiëntenrechten

MS Liga Vlaanderen - Oostende

Annet Wauters

4 mei 2026

Vlaams patiëntenplatform
Samen sterker

Praktische afspraken

Praktische afspraken

- Duur infosessie: +/- 1u30
- Presentatie en (digitale) brochure wordt achteraf bezorgd
- Vul je de evaluatie nadien in?

1. Kennismaking met het Vlaams Patiëntenplatform
2. De (nieuwe) wet patiëntenrechten
 - Het toepassingsgebied van de wet
 - Algemene principes uit de wet
 - Negen patiëntenrechten
3. Wat kan je regelen voor later?

1. Kennismaking met het Vlaams Patiëntenplatform

Onafhankelijk platform van meer dan 125 patiëntenverenigingen

**Gezondheidszorg-
beleid**

**De levenskwaliteit verbeteren van
personen met een chronische
aandoening en hun omgeving**

**Onafhankelijk
platform**

Onstaan uit frustratie en
versplintering

Informatie van het
beleid

Vlaams patiëntenplatform

Knelpunten van
personen met een
chronische
aandoening

**Geworteld in
patiënten-
verenigingen**

> 125 ledenverenigingen

Ons team

Annet

*beleidsmedewerker
patiëntenrechten*

Julie

*beleidsmedewerker
patiëntenrechten*

2. De (nieuwe) wet patiëntenrechten

Een (nieuwe) wet patiëntenrechten: waarom?

22 augustus **2002**

Wetswijziging
6 februari **2024**

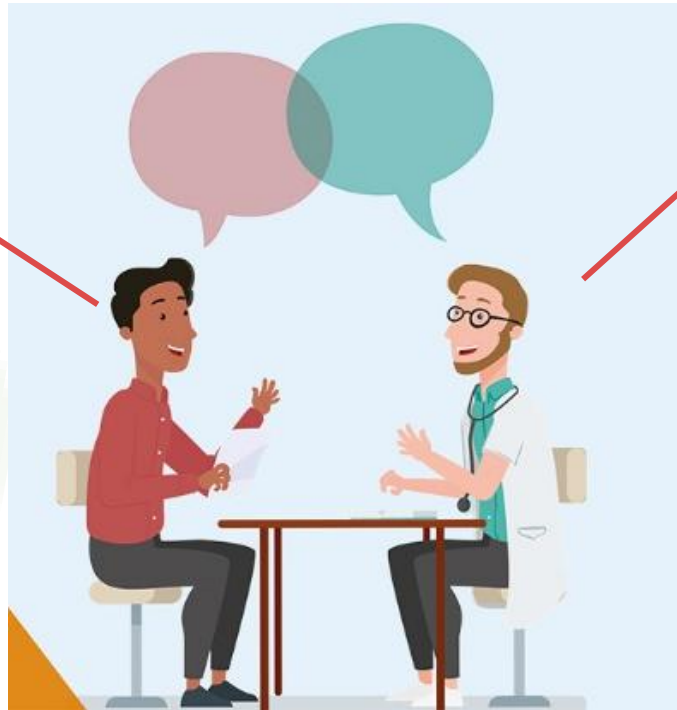
- Evolutie in gezondheidszorg
 - rol van de patiënt
 - geïntegreerde zorg
 - doelgerichte zorg
 - gebruik van het elektronisch patiëntendossier
 - innovaties
 - ...

Doel: patiëntenrechten garanderen in de toekomst!

Het toepassingsgebied van de wet

Patiënt

Zorgverlener

Gezondheidszorg

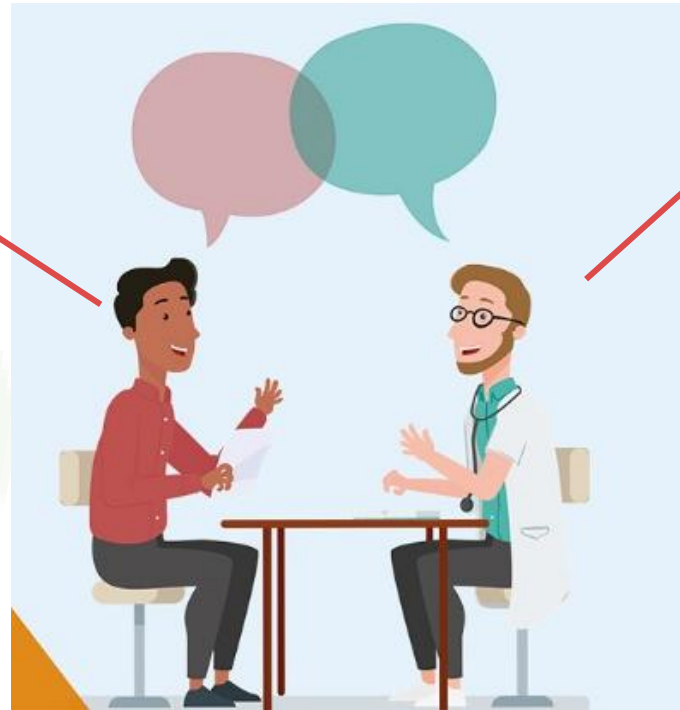
Het toepassingsgebied van de wet

Patiënt

=

Iedereen die
gezondheidszorg
krijgt, **al dan niet** op
eigen verzoek

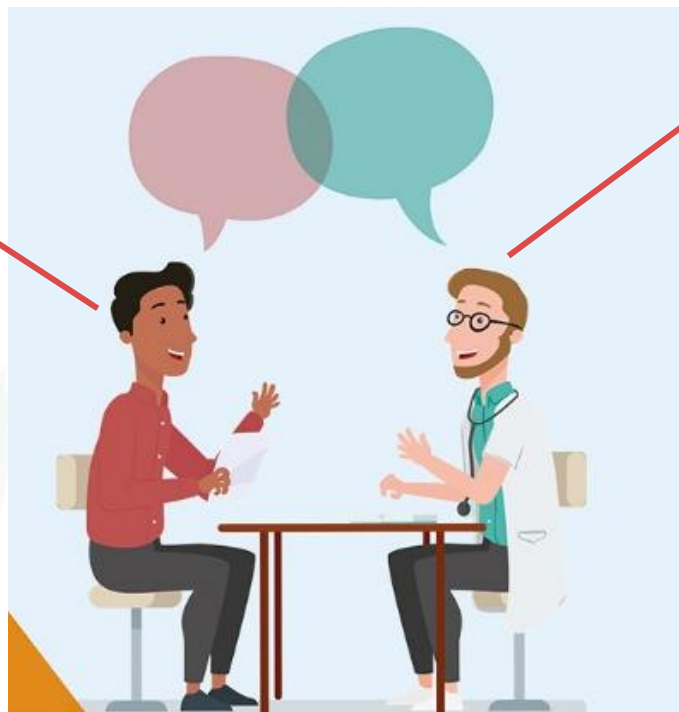
Zorgverlener

Gezondheidszorg

Het toepassingsgebied van de wet

Patiënt

Zorgverlener

Gecoördineerde wet van 10 mei 2015 betreffende uitoefening van gezondheidszorgberoepen:

- Artsen
- Kinesitherapeuten
- Verpleegkundigen
- Vroedvrouwen
- Hulpverlener-ambulanciers
- Klinisch psychologen
- Klinisch orthopedagogen
- Paramedische beroepen

Gezondheidszorg

Het toepassingsgebied van de wet

Gezondheidszorg = diensten verstrekt door een zorgverlener met het oog op het **bevorderen, vaststellen, behouden, herstellen of verbeteren van de gezondheidstoestand** van een patiënt om het uiterlijk van een patiënt om voornamelijk esthetische redenen te veranderen of om de patiënt bij het sterven te begeleiden

→ Zorg van geboorte tot levenseinde

Algemene principes uit de wet patiëntenrechten

- De **zorgverlener** en **de patiënt** werken **samen** aan de optimale zorg voor de patiënt.
- De patiënt en de zorgverlener gedragen zich **respectvol** tegenover elkaar, andere patiënten en andere zorgverleners.
- De zorgverlener gaat in het belang van de patiënt in **multidisciplinair overleg**.
- Op verzoek van de patiënt gaat de zorgverlener in **overleg met de naasten** van de patiënt die hij aanwijst.

De negen patiëntenrechten: een overzicht

IEDEREEN PATIËNTENRECHTEN OP ZAK

1. Recht op **kwaliteitsvolle** dienstverlening
2. Recht op **vrije keuze** van je zorgverlener
3. Recht op **informatie** over je gezondheidstoestand
4. Recht op **geïnformeerde toestemming**
5. Rechten in verband met het **patiëntendossier**
6. Recht op **privacy**
7. Recht om **klacht** neer te leggen
8. Recht op één of meerdere **vertrouwenspersonen**
9. Recht op **pijnbehandeling**

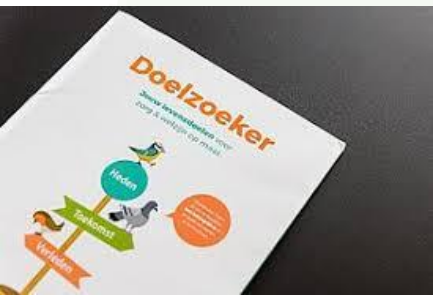

“Ik belandde na een val met mijn fiets in het ziekenhuis met een wonde aan mijn been. De verpleegkundige heeft die wonde meerdere malen verzorgd zonder haar handen te ontsmetten. Heb ik dan geen recht op kwaliteitsvolle dienstverlening?”

- Christine, 51 jaar -

Recht op kwaliteitsvolle dienstverlening

- De zorgverlener handelt op een **goede en zorgvuldige manier** volgens **jouw behoeften**.
 - Beschikbare medische kennis en technologie
 - Geldende wetenschappelijke normen en aanbevelingen
 - Menselijke waardigheid respecteren
 - Geen discriminatie
- **Doelgerichte zorg** is een onderdeel van kwaliteitsvolle zorg.
 - Rekening houden met waarden, normen en levensdoelen
 - Vroegtijdige zorgplanning organiseren

! De kwaliteitswet

“Ik ben op zoek naar een nieuwe gynaecoloog, maar zou me niet op mijn gemak voelen bij een mannelijke dokter. Als vrouw wil ik graag een vrouwelijke gynaecoloog. Mijn huisarts verwees me door naar een man. Heb ik dan geen recht op vrije keuze van de zorgverlener?”

- Sofie, 28 jaar -

Recht op vrije keuze van je zorgverlener

- Recht om zorgverlener zelf te **kiezen**
- Recht om van zorgverlener te **veranderen**
- Recht op een **tweede opinie**

Niet mogelijk bij:

- Arbeidsgeneeskunde
- Gedwongen opname
- Beperkte beschikbaarheid van zorgverleners (vb. spoed)
- ...

Recht op vrije keuze van je zorgverlener

- Moet een zorgverlener je informeren als hij niet voldoet aan de **voorwaarden om zijn beroep uit te oefenen** (vb. door schorsing)? JA
- Mag een patiënt vragen naar de **beroepsbekwaamheden** en **ervaringen** van de zorgverlener? JA
- Mag een patiënt vragen of de zorgverlener beschikt over een **verzekeringsdekking** of een vorm van bescherming voor **beroepsaansprakelijkheid**? JA

Hypertensie

Endoscopie

Biopsie

Anemie

Osteoporose

Dialyse

Melanoom

Epilepsie

Sepsis

Recht op informatie

= recht op **alle informatie** die je een beter inzicht geeft in je gezondheidstoestand en de (vermoedelijke) evolutie ervan

De zorgverlener geeft informatie op een **kwaliteitsvolle manier** en op **jouw maat**:

- Houdt rekening met leeftijd, opleiding, emotionele draagkracht, persoonlijke situatie,...
- Voorziet voldoende tijd en nodigt patiënt uit om vragen te stellen
- Levert, op verzoek van de patiënt of indien de zorgverlener dit nodig acht, de informatie schriftelijk (op papier of elektronisch)

Recht op informatie

Een nieuwe tijdsgeest:

- Gebruik maken van **nieuwe technologische toepassingen**
 - Verwijzing naar **wetenschappelijk onderbouwde en geverifieerde websites** zoals Gezondheid en wetenschap
- Een patiënt kan met medeweten van de zorgverlener een **geluidsopname** maken van het gesprek met de zorgverlener om achteraf de informatie nogmaals te kunnen beluisteren

Recht op informatie

Omdat enkele familieleden getroffen werden door borstkanker onderging ik enkele weken geleden een genetische test. Zo kunnen ze nagaan of ik drager ben van het gen dat verantwoordelijk is voor de kanker. Ik heb me echter bedacht en wil de resultaten niet kennen. Heb ik het recht om dit aan mijn dokter te vragen?

Linda, 38 jaar

- Het recht om **niet** te weten
 - Je zorgverlener moet dit respecteren
 - Je moet hier wel uitdrukkelijk om vragen
 - In aantal situaties is zorgverlener toch verplicht om patiënt te informeren (bv. als gezondheid van derden in gevaar is)

Uitzondering: “therapeutische exceptie”

- De zorgverlener besluit bepaalde informatie **niet** te geven wanneer:
 - er een vermoeden is dat het delen van de info een **duidelijk ernstig nadeel** voor de gezondheid van de patiënt kan veroorzaken
 - er overleg plaatsvindt hierover met andere zorgverleners
 - een motivering schriftelijk wordt vastgelegd in het patiëntendossier
 - een vertrouwenspersoon wordt betrokken
- Een **gradueel** verloop van de therapeutische exceptie:
 - Is een informatieverlening stapsgewijs mogelijk zodat finaal de patiënt volledig geïnformeerd is?
 - Nagaan op geregelde tijdstippen of de exceptie nog van toepassing is
 - Afstemming met een andere zorgverlener

"De behandelende arts zegt dat ik zonder een knieprothese niet goed meer te been zal zijn. Ik zie het niet zitten om op mijn leeftijd nog zo een zware operatie te ondergaan. Kan ze mij verplichten om de behandeling te ondergaan?"

- Luc, 89 jaar -

Recht op geïnformeerde toestemming

- De patiënt heeft het recht om **geïnformeerd, voorafgaandelijk en vrij** toe te stemmen in iedere tussenkomst van de zorgverlener.
 - Je kan **niet** verplicht worden om een behandeling te ondergaan
- De patiënt en de zorgverlener streven ernaar **om samen tot een besluit** te komen.

Recht op geïnformeerde toestemming

Aan mij mag je alles vragen!

Om de juiste zorg te krijgen heb je als patiënt recht op alle informatie over je behandeling*. Maar misschien vind je het moeilijk om bepaalde vragen te stellen? Gebruik onderstaande vragen als leidraad om je bezoek voor te bereiden. Houd er rekening mee dat niet op alle vragen een éénduidig antwoord bestaat.

BEHANDELING, ONDERZOEK OF VERZORGING

- Wat is mijn gezondheidsprobleem?
- Waarom is een bepaald(e) onderzoek, behandeling of verzorging nodig?
- Wat zijn de mogelijke behandelingswijzen van mijn gezondheidsprobleem?
- Wat zijn de mogelijke pijn, nevenwerkingen en ongemakken van mijn behandeling? Hoe kan ik die opvangen?
- Wat is de slaagkans van mijn behandeling?
- Kan ik meebeslissen over welk(e) onderzoek, behandeling of verzorging ik krijg?

KOSTEN

- Hoeveel kost mijn volledige behandeling?
- Wordt mijn behandeling en/of medicatie terugbetaald?

NAZORG EN PREVENTIE

- Welke medicatie krijg ik? Mogelijke nevenwerkingen?
- Hoe gebruik ik medicijnen of hulpmiddelen?
- Hoeveel consultaties zijn nodig?
- Hoe gezondheidsproblemen in de toekomst vermijden?

Noteer hier belangrijke vragen die je zelf zou willen stellen:

- _____
- _____
- _____
- _____

Weet ook dat je steeds een behandeling kan weigeren of een tweede opinie kan vragen! Wil je graag meer informatie over je patiëntenrechten? Vraag het! Of neem een kijkje op <https://vlaamspatientenplatform.be>

*Wet op de Rechten van de Patiënt (2002)

In samenwerking met:

Recht op geïnformeerde toestemming

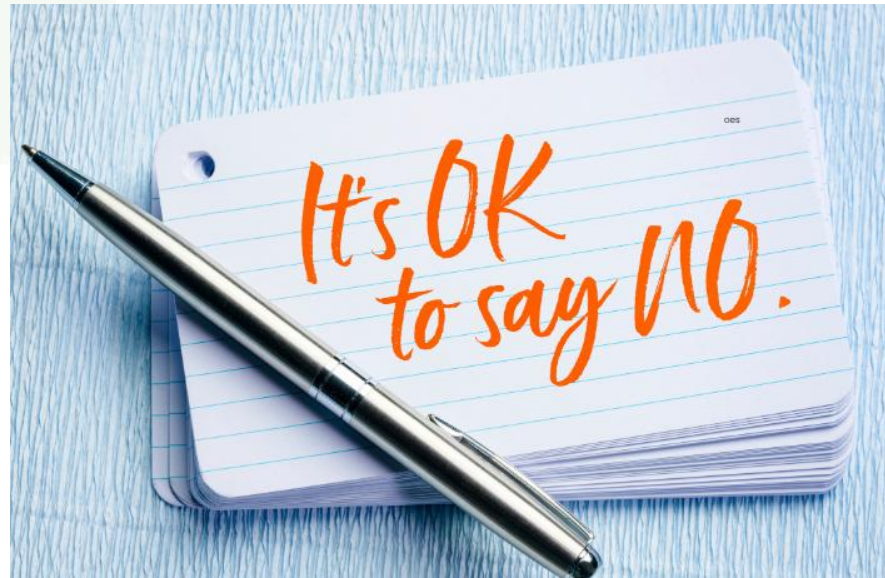
- **Uitdrukkelijke** of **stilzwijgende** toestemming mogelijk
 - Uitdrukkelijke toestemming: expliciet je toestemming geven "Ja"
 - Stilzwijgende toestemming: impliciet je toestemming geven "Je arm uitsteken"

- Op verzoek van de patiënt of van de zorgverlener wordt de toestemming **schriftelijk** (op papier of elektronisch) vastgelegd en toegevoegd aan het patiëntendossier

Recht op geïnformeerde toestemming

- Recht om toestemming **in te trekken** of te **weigeren**
 - De zorgverlener licht de patiënt in over de mogelijke gevolgen
 - De zorgverlener respecteert de keuze van de patiënt
 - Weigering of intrekking heeft geen impact op het recht op kwaliteitsvolle zorg

Recht op geïnformeerde toestemming

- Recht om wilsuiking vooraf op te nemen in **een voorafgaande wilsverklaring**
 - Op die manier weigering voor bepaalde behandeling laten vastleggen
 - De zorgverlener houdt rekening met een voorafgaande wilsverklaring
 - Vertrouwenspersoon of de vertegenwoordiger kan een zorgverlener op de hoogte brengen van het bestaan van een voorafgaande wilsverklaring
- Wat als een zorgverlener **je toestemming niet kan vragen?**
 - Bijvoorbeeld bij een ongeval waarbij patiënt bewusteloos raakte
 - Zorgverleners moeten alle behandelingen starten die zij noodzakelijk achten

"Mijn moeder ondergaat een routine darmoperatie, maar stierf na vier dagen. We vragen ons af wat er is misgelopen? Ging het om een medisch ongeval? Ik wil geen gerechtelijke stappen ondernemen, maar vind het belangrijk dat het ziekenhuis hier iets uit heeft geleerd. Kunnen we het dossier inkijken?"

- Peter, 34 jaar -

Rechten in verband met het patiëntendossier

Algemeen

- Recht op een **zorgvuldig bijgehouden** en **veilig bewaard patiëntendossier**
- Op verzoek van de patiënt **voegt** de zorgverlener **documenten toe** aan het patiëntendossier
 - In het bijzonder wat betreft de waarden, levensdoelen en voorkeuren van actuele en toekomstige zorg en voorafgaande wilsverklaringen van de patiënt

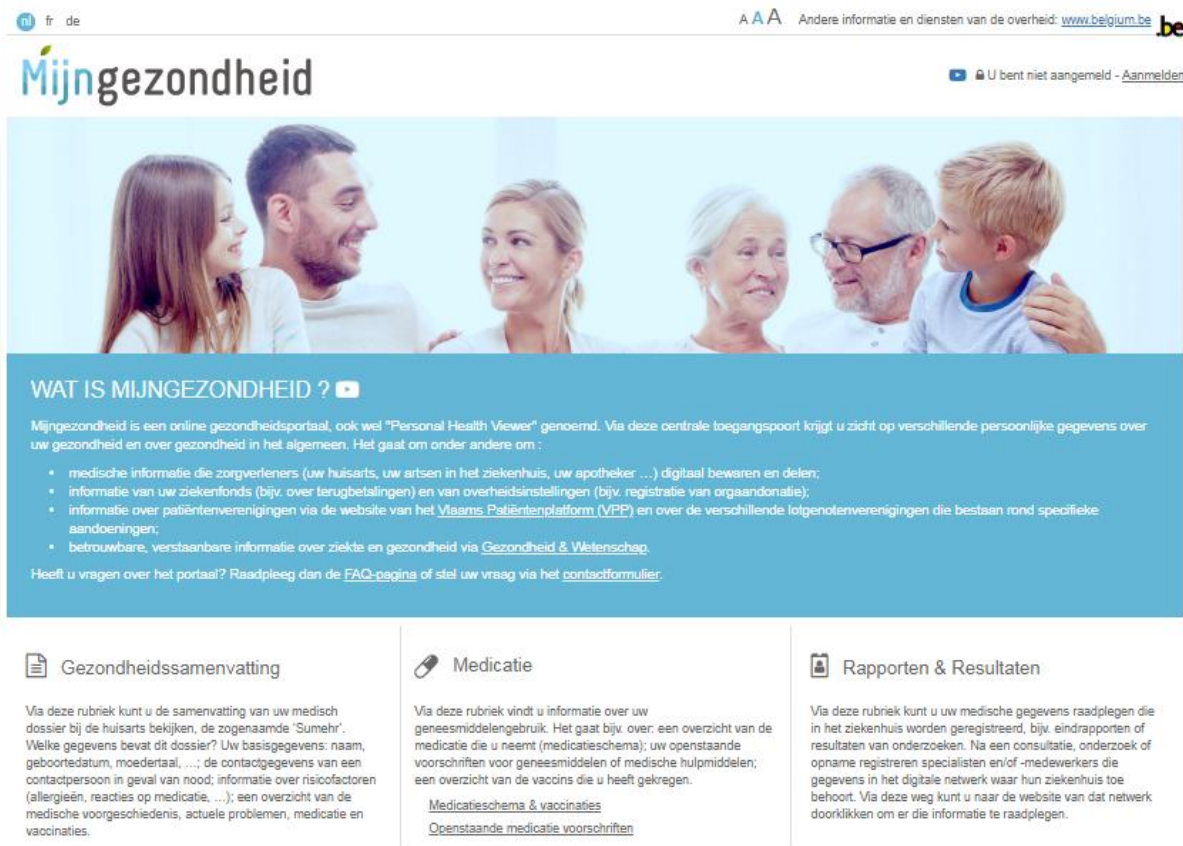
Rechten in verband met het patiëntendossier

Recht op inzage

- Recht op inzage in alle informatie van het patiëntendossier
 - Persoonlijke notities bestaan niet meer
 - Geen toegang tot gegevens die betrekking hebben op derden
- Mondeling of schriftelijk aanvragen
- Binnen termijn van 15 dagen
- Recht op toelichting over de inhoud van het patiëntendossier

Elektronische inzage

Surfen naar www.mijngezondheid.belgie.be

The screenshot shows the homepage of the Mijngesondheid website. At the top, there are language options (nl, fr, de) and a link to 'Andere informatie en diensten van de overheid: www.belgium.be'. The main header features the 'Mijngesondheid' logo and a user status bar indicating 'U bent niet aangemeld - Aanmelden'. Below the header is a large image of a diverse group of people smiling. A blue banner below the image contains the heading 'WAT IS MIJNGEZONDHEID ?' followed by a paragraph explaining the portal's purpose and a bulleted list of services. At the bottom, there are three columns with icons and titles: 'Gezondheidssamenvatting', 'Medicatie', and 'Rapporten & Resultaten', each with a brief description of the content available in that section.

nl fr de A A A Andere informatie en diensten van de overheid: www.belgium.be .be

Mijngesondheid U bent niet aangemeld - Aanmelden

WAT IS MIJNGEZONDHEID ?

Mijngesondheid is een online gezondheidsportaal, ook wel "Personal Health Viewer" genoemd. Via deze centrale toegangspoort krijgt u zicht op verschillende persoonlijke gegevens over uw gezondheid en over gezondheid in het algemeen. Het gaat om onder andere om :

- medische informatie die zorgverleners (uw huisarts, uw artsen in het ziekenhuis, uw apotheker ...) digitaal bewaren en delen;
- informatie van uw ziekenfonds (bijv. over terugbetalingen) en van overheidsinstellingen (bijv. registratie van orgaandonatie);
- informatie over patiëntenverenigingen via de website van het [Vlaams Patiëntenplatform \(VPP\)](#) en over de verschillende lotgenotenverenigingen die bestaan rond specifieke aandoeningen;
- betrouwbare, verstaanbare informatie over ziekte en gezondheid via [Gezondheid & Wetenschap](#).

Heeft u vragen over het portaal? Raadpleeg dan de [FAQ-pagina](#) of stel uw vraag via het [contactformulier](#).

Gezondheidssamenvatting
Via deze rubriek kunt u de samenvatting van uw medisch dossier bij de huisarts bekijken, de zogenaamde "Sumehr". Welke gegevens bevat dit dossier? Uw basisgegevens: naam, geboortedatum, moedertaal, ...; de contactgegevens van een contactpersoon in geval van nood; informatie over risicofactoren (allergieën, reacties op medicatie, ...); een overzicht van de medische voorgeschiedenis, actuele problemen, medicatie en vaccinaties.

Medicatie
Via deze rubriek vindt u informatie over uw geneesmiddelengebruik. Het gaat bijv. over: een overzicht van de medicatie die u neemt (medicatieschema); uw openstaande voorschriften voor geneesmiddelen of medische hulpmiddelen; een overzicht van de vaccins die u heeft gekregen.
[Medicatieschema & vaccinaties](#)
[Openstaande medicatie voorschriften](#)

Rapporten & Resultaten
Via deze rubriek kunt u uw medische gegevens raadplegen die in het ziekenhuis worden geregistreerd, bijv. eindrapporten of resultaten van onderzoeken. Na een consultatie, onderzoek of opname registreren specialisten en/of -medewerkers die gegevens in het digitale netwerk waar hun ziekenhuis toe behoort. Via deze weg kunt u naar de website van dat netwerk doorklikken om er die informatie te raadplegen.

Rechten in verband met het patiëntendossier

Recht op afschrift

- Recht op een kopie van (een deel van) het patiëntendossier
- Op papier of elektronisch
- Elk eerste afschrift is gratis (later administratieve kost)

Rechten in verband met het patiëntendossier

Inzage en afschrift na overlijden **meerderjarige** patiënt

- Recht op inzage voor de echtgenoot, de wettelijk samenwonende partner, de partner en de bloedverwanten tot en met de 2^e graad van de patiënt
- Geen recht op afschrift voor de nabestaanden
- Een aantal **voorwaarden** voor de inzage:
 - Een voldoende gemotiveerd en gespecificeerd verzoek is nodig
 - Patiëntendossier niet zelf inkijken, kan enkel via een zorgverlener
 - De patiënt mag zich hiertegen niet uitdrukkelijk hebben verzet

Rechten in verband met het patiëntendossier

Inzage en afschrift na overlijden **minderjarige** patiënt

- Rechtstreeks recht op inzage en afschrift voor de **vertegenwoordiger van de patiënt**
 - Meestal de (pleeg)ouders of voogd
 - Geen motivering nodig
- Recht op inzage en afschrift voor de **bloedverwanten tot en met de 2^e graad**
 - Een voldoende gemotiveerd en gespecificeerd verzoek is nodig
- Recht op toelichting over de inhoud van het patiëntendossier
- De patiënt mag zich hiertegen niet uitdrukkelijk hebben verzet

Rechten in verband met het patiëntendossier

Recht op elektronische ontsluiting

- Recht op het digitaal beschikbaar maken van gezondheidsgegevens (zo hoeven onderzoeken niet nodeloos herhaald worden)
 - Via de toegangsplatformen voor gezondheidsgegevens gevalideerd door de publieke overheid (bv. eHealth-platform)

PATIËNTENDOSSIER INKIJKEN

ZO GEPIEPT?

Neen. Nochtans is dit één van jouw patiëntenrechten.

Vlaams patiëntenplatform
Samen sterker

Meer informatie? Surf naar <https://vlaamspatientenplatform.be/nl/patienten-dossier-inkijken-zo-gepiept>

"Tijdens mijn laatste verblijf op de afdeling nefrologie van het universitaire ziekenhuis volgde een groep studenten de professor tijdens haar dagelijkse ronde. Plots stonden ze aan mijn bed en werd ik om de beurt door de studenten onderzocht. Ik vind het goed dat ze het vak leren, maar vond het wel vervelend dat ze allemaal mijn buik moesten onderzoeken. Had ik dit kunnen weigeren?"

- Ellie, 63 jaar -

Recht op privacy

- Recht op bescherming van de **persoonlijke levenssfeer**
 - Nauw verbonden met het medisch beroepsgeheim
- Recht op respect voor de **intimiteit**
 - Bij de zorg zijn alleen de personen aanwezig die daar om professionele redenen moeten zijn
 - Voor de aanwezigheid van anderen is jouw toestemming vereist
 - De patiënt mag vragen tijdens de zorgverlening bijstand te krijgen van zijn vertrouwenspersoon!

"Tijdens mijn laatste afspraak met de geriater kreeg ik heel wat informatie die ik niet begreep. Ik wilde de dokter graag bijkomende vragen stellen maar hij had geen tijd waardoor er nu veel onduidelijkheden zijn. Ik ben erg teleurgesteld. Kan ik hier iets mee doen?"

- Rosa, 78 jaar -

Het recht om klacht neer te leggen

- Recht om klacht neer te leggen bij de bevoegde ombudsfuncties bij **schending van patiëntenrechten**
 - Klachtbemiddeling en geen klachtbehandeling

Luisteren naar de klacht

Bemiddelen tussen betrokken partijen

Zoeken naar oplossing

- Documenten tijdens de bemiddeling zijn vertrouwelijk
- Ook nabestaanden kunnen een klacht indienen bij de ombudsdiensten

Het recht om klacht neer te leggen

- Er bestaan veel ombudsdiensten en klachteninstanties

Klachten over patiëntenrechten
buiten het ziekenhuis

Federale ombudsdienst 'Rechten van de patiënt'

Klachten over patiëntenrechten **in een ziekenhuis**

Ombudsdienst ziekenhuis

Klachten over patiëntenrechten **in de
geestelijke gezondheidszorg**

Ombudsdienst psychiatrisch ziekenhuis of onafhankelijke
ombudsdienst geestelijke gezondheid

Klachten over patiëntenrechten **in
woonzorgcentra**

Woonzorglijn

...

...

Wat als ombudsdienst niet verder kan helpen?

- Grenzen aan bemiddeling van ombudsdienst
 - Geen oordeel of sanctie uitspreken
- Procedure voor rechtbank?
 - Duurt lang
 - Kost veel geld

In de toekomst: Federale Toezichtscommissie
(kwaliteitswet)?

"Ik voelde me al een tijdje depressief dus ik ging op aanraden van mijn huisarts naar een psycholoog. Tijdens het eerste gesprek blokkeerde ik. Het lukte me niet om op de vragen van de psycholoog te antwoorden. Ik denk dat het me had kunnen helpen als mijn vrouw bij me was geweest. Had ik haar mogen meenemen naar het gesprek?"

- Steven, 35 jaar -

Het recht op bijstand door één of meerdere vertrouwenspersonen

- Een vertrouwenspersoon is iemand die je **zelf kiest** en die je kan **bijstaan** bij het uitoefenen van je patiëntenrechten
 - Als je informatie krijgt over je gezondheidstoestand
 - Als je je patiëntendossier wil raadplegen
 - ...
- De **patiënt** bepaalt:
 - Bij welke rechten wens ik bijstand en bij welke niet?
 - Voor welke rechten wil ik welke persoon als vertrouwenspersoon en wil ik voor andere rechten een andere persoon?

Hoe duid je een vertrouwensperso(o)n(en) aan?

1. Je kiest iemand of meerdere personen die je voor 100% vertrouwt.
2. Je stelt een document op met daarin:
 - De datum
 - De persoon of personen die je wenst aan te duiden als vertrouwenspersoon
 - Een handtekening van zowel jezelf als de vertrouwenspersoon
 - Indien meerdere vertrouwenspersonen of verschillende rollen geef je dit aan in het document
3. Je laat de naam van de vertrouwensperso(o)n(en) via je zorgverlener noteren in het patiëntendossier.

AANWIJZING VAN EEN VERTROUWENSPERSOON

Wet betreffende de patiëntenrechten

Ik (voornaam en naam patiënt)
 wijs hierbij de volgende persoon aan als mijn vertrouwenspersoon.

Deze persoon staat me bij:

- ☐ bij al mijn patiëntenrechten
- ☐ bij volgende patiëntenrechten (zelf in te vullen)

- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐
- ☐

Identiteitsgegevens van de patiënt

Voornaam en naam:

Adres:

Telefoonnummer/GSM:

E-mailadres:

Geboortedatum:

Identiteitsgegevens van de vertrouwenspersoon

Voornaam en naam:

Adres:

Telefoonnummer/GSM:

E-mailadres:

Geboortedatum:

Opgemaakt te Op datum

Handtekening patiënt: Handtekening aangewezen vertrouwenspersoon:

.....

.....

In de toekomst: aanduiding
 van dit recht elektronisch
 voorzien, momenteel een
 handgeschreven papier dat
 je overhandigt aan je
 zorgverlener

9. Recht op pijnbehandeling

Recht op aangepaste zorg om pijn te:

- voorkomen
- evalueren
- behandelen
- verzachten

De patiëntenrechten: een overzicht

IEDEREEN PATIËNTENRECHTEN OP ZAK

1. Recht op **kwaliteitsvolle** dienstverlening
2. Recht op **vrije keuze** van je zorgverlener
3. Recht op **informatie** over je gezondheidstoestand
4. Recht op **geïnformeerde toestemming**
5. Rechten in verband met het **patiëntendossier**
6. Recht op **privacy**
7. Recht om **klacht** neer te leggen
8. Recht op één of meerdere **vertrouwenspersonen**
9. Recht op **pijnbehandeling**

3. Wat kan je regelen voor later?

Vertegenwoordiging van de patiënt

Vertegenwoordiger van de minderjarige patiënt

- De **(pleeg)ouders of voogd** oefenen de patiëntenrechten uit
- De minderjarige zo veel als mogelijk **betrekken**
 - Rekening houden met leeftijd en maturiteit
 - In bepaalde omstandigheden kan minderjarige zelf beslissen

Vertegenwoordiging van de patiënt

Vertegenwoordiging van de meerderjarige patiënt

- Wilsbekwame patiënt: **zelf** patiëntenrechten uitoefenen
- Wilsbekwame patiënt: **vertegenwoordiger of meerdere vertegenwoordigers** oefenen patiëntenrechten uit
 - Zorgverlener beoordeelt of iemand wilsbekwaam is of niet
 - Steeds in het belang van de patiënt
 - Overeenkomstig met de door de patiënt geuite waarden, voorkeuren van actuele en toekomstige zorg en levensdoelen
 - Zoveel mogelijk de patiënt betrekken

Wie is je vertegenwoordiger?

Het watervalstelsel van de patiëntenrechtenwet

Aanduiden van vertegenwoordiger(s)

AANWIJZING VAN EEN VERTEGENWOORDIGER

Wet betreffende de patiëntenrechten

Ik (voornaam en naam patiënt)
wijs hierbij de volgende persoon aan als mijn vertegenwoordiger indien ik zelf niet in staat
ben om beslissingen te nemen over de aan mij te verstrekken gezondheidszorgen en niet
zelf mijn rechten als patiënt kan uitoefenen.

Identiteitsgegevens van de patiënt

Voornaam en naam:

Adres:

Telefoonnummer/GSM:

E-mailadres:

Geboortedatum:

Identiteitsgegevens van de vertegenwoordiger

Voornaam en naam:

Adres:

Telefoonnummer/GSM:

E-mailadres:

Geboortedatum:

Opgemaakt te Op datum

Handtekening patiënt: Handtekening aangewezen vertegenwoordiger:

Optioneel

Als bovenstaand persoon de rol van vertegenwoordiger niet kan opnemen, duid ik volgende
persoon als vertegenwoordiger aan:

Voornaam en naam:

(Voor deze persoon maak je ook een formulier 'aanwijzing van een vertegenwoordiger' aan.)

1. Kies iemand of meerdere personen die je voor 100% vertrouwt
2. Laat dit schriftelijk vastleggen
3. Voeg dit document toe aan het patiëntendossier

*Aanduiden van vertegenwoordiger enkel als je **wilsbekwaam** bent*

*Steeds optie om te **bedenken** en het document terug te roepen*

*Als je kunt, praat **tijdig** over de aanstelling van een
vertegenwoordiger met iemand die je over deze heel
persoonlijke kwestie kunt vertrouwen. Doe dat met je
familie of met je huisarts, een nabije vriend ...*

Verskil tussen vertrouwenspersoon en vertegenwoordiger

VERTROUWENSPERSOON	VERTEGENWOORDIGER
Een vertrouwenspersoon ondersteunt je bij het uitoefenen van je rechten	Een vertegenwoordiger oefent je rechten uit
Bij alle rechten (indien de patiënt dit wenst): • Verkrijgen van informatie • Inkijken van patiëntendossier • Therapeutische exceptie • ...	Bij wilsonbekwaamheid, zoals: • Minderjarigen • Comapatiënten • ...

Negatieve wilsverklaring

- Je wilt bepaalde **behandelingen weigeren** als je bijvoorbeeld ooit in coma zou raken of dement zou worden
 - Bijvoorbeeld weigeren van reanimatie of kunstmatige beademing
- Geef een kopie aan je vertegenwoordiger én aan je huisarts of behandelend arts

Wilsverklaring inzake euthanasie

Voorafgaande wilsverklaring euthanasie

- Je vraagt naar euthanasie indien je op een **onomkeerbare wijze het bewustzijn verliest**
- Voorwaarden:
 - volgens een wettelijk voorgeschreven modelformulier
 - uit vrije wil (en dus niet als het gevolg van externe druk)
 - in het bijzijn van twee meerderjarige getuigen waarvan er minstens één geen materieel voordeel heeft bij het overlijden

Verklaring voor orgaan-, weefsel- en celdonatie

- **Iedereen** is potentiële donor, tenzij hij/zij zich daartegen verzet heeft ➡ heel wat organen gaan **verloren** omdat de familie twijfelt of weigert
- Je kan **je beslissing** met betrekking tot **donatie van organen na overlijden** laten **vastleggen**:
 - orgaandonatie voor transplantatie
 - donatie van menselijk lichaamsmateriaal voor transplantatie
 - donatie van menselijk lichaamsmateriaal voor vervaardigen van geneesmiddelen
 - donatie van menselijk lichaamsmateriaal voor onderzoek

Maak palliatieve zorg en het levenseinde bespreekbaar

Alle informatie om samen te praten over hulp
voor **NÙ**
voor **LATER**

Palliatieve zorg:
ook voor mensen die nog
veel jaren zullen leven

Gratis verkrijgbaar bij je
apotheek!

Brochure Ken je rechten als patiënt

<https://vlaamspatiëntenplatform.be/nl/advies-en-tips/mijn-rechten-als-patient>

Zijn er nog vragen

Nog vragen na de presentatie?
Stuur een mailtje naar
annet.wauters@vlaamspatientenplatform.be
of
julie.hendrix@vlaamspatientenplatform.be

Vul je de evaluatie nog in?

<https://forms.gle/95J4uUBMrN4E6eU79>

Andere infosessies en brochures

<https://vlaamspatientenplatform.be/nl/infosessies>

BEDANKT

Meer informatie?

Vlaams Patiëntenplatform vzw

Naamsesteenweg 65

3001 Heverlee (Leuven)

016 23 05 26

470.448.218 – RPR - Leuven

www.vlaamspatientenplatform.be

info@vlaamspatientenplatform.be

www.facebook.com/vlaamspatientenplatform

www.x.com/VPPvzw

www.linkedin.com/company/vlaams-patientenplatform-vzw

www.instagram.com/vppvzw

Vlaams patiëntenplatform
Samen sterker